

Etkinlik

A.

Eski Çağ'a ait bu heykel görseli ile anlatılmak istenenler neler olabilir?

B. Hun Kanunlarına göre;

“...bir kişi eğer adam öldürmek maksadıyla bıçağını sıyırsa idam edilir. Hırsızlık yapanın mallarına el konulur. Bir suçluya hafif bir ceza verilecekse bir uzvu ezilir. Ağır ceza verilecekse idam edilirdi. Hapis müddeti on günü geçmezdi. Mahkumların sayısı ancak, birkaç kişidir. Hun sosyal hayatını düzenleyen kanunlar, Çin'deki gibi karışık ve zor uygulanır değil, kısa ve kesin hükümlerdi. Cezaların ağır olması caydırıcı gücü ve milletin erdem sahibi olmasını, suçluların sayısının çok az olması sonucunu doğuruyordu. Bu konuyu Çin kaynakları “mahkumların sayısı ancak birkaç kişidir” ifadesiyle açıklarlar. Kanunlar karşısında hiç kimse ayrıcalıklı değildi. Devlet memurlarının kanunları ve devlet işlerini iyi bilip uygulaması gerekiyor.”

Bu metine bakılarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Hunlarda hapis müddetinin az olmasının nedenleri neden olabilir?
2. Hunlarda cezaların ağır olmasının topluma etkileri nasıl olmuştur?
3. Hunlarda kanunların uygulanmasında eşitlik ilkesi nasıl göz önünde bulundurulmuştur?

7. “Eski Çağ’da bir gerçeğin ortaya çıkması için zanlı, hâkimler huzurunda nehre atılır veya atlamaya zorlanırdı. Su üzerinde kalmak suçsuzluğa delildi. (...) Nehir, bir nevi yüksek hâkim görevini görür ve zanlıyı ya suyun üstüne çıkarmakla temize çıkarır ya da suya batırırdı.”

Bu uygulamanın,

- I. halkın devlete güveninin sarsılması,
- II. din adamlarına bağlılığın zayıflaması,
- III. adalet anlayışının zedelenmesi

durumlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. “Kanunun adil olması gerekir çünkü adalet esaslarında tertip edilmeyen bir kanun, üç ayaklı masanın ayaklarından birinin eksikliği gibi hatalara ve haksızlıklara yol açar. O takdirde “devlet tahtı” yıkılır. Devletini korumak isteyen hükümdar, adil kanun yapmak zorundadır.”

Eski Çağ hukuk sistemlerinde görülen,

- I. kölelerin ceza sistemi içinde kullanılması,
- II. aile hukukunun önemsenmesi,
- III. cezaların kişilerin sosyoekonomik durumuna göre değişmesi

durumlarından hangilerinin bu sözle çeliştiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

Cevap Anahtarı

1.C 2.B 3.D 4.E 5.C 6.D 7.D 8.D

Yazılı Sınav

1. Hukuk nedir?Ortaya çıkma nedenleri nelerdir?

2. Eski Çağ medeniyetlerinde kanun koyucu medeniyetlere örnekler veriniz.

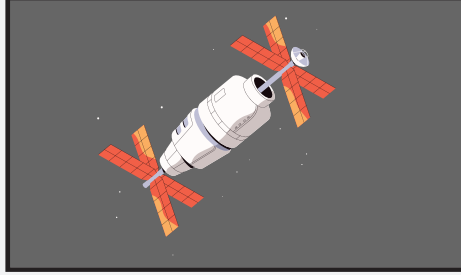
3. Eski Çağ hukuk kurallarının günümüz hukuk kurallarına etkisini açıklayınız.

4. Eski Çağ’da Türk töresini diğer hukuk kurallarından ayıran unsurlar nelerdir?

Etkinlik

1.

Astronomi alanındaki çalışmalarla ilgili Eski Çağlara ve günümüze ait bu iki görseli karşılaştırarak yorumlayınız.

2. Zigguratların aşağıdaki özelliklerinin karşısına işlevleriyle ilgili verilen kavramları yerleştiriniz.

Tapınak

Mimari

Depo

Kültür

Astronomi

Gökyüzünün izlenmesi amacıyla gözlemevi olarak kullanılmıştır.

İnsanların rahiplere getirdiği ürünler saklanmıştır.

İnsanların ibadet ettikleri yerdir.

Çok katlı yapılan kentin en büyük yapılarıdır.

Üzerine işaretler kazınmış kil tabletler bulunmuştur.

1. Sümerlerin ortaya koyduğu sanatsal eserler taş ve ağacın olmadığı Mezopotamya'da kerpicin kullanımı nedeniyle büyük ölçüde kaybolmuştur.

Buna göre sanat eserlerinin yok olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisine vurgu yapılmıştır?

- A) Dinsel inancın
B) Savaşların
C) Coğrafi şartların
D) Yönetim sisteminin
E) Halkın tutumunun

2. Asur şehirde tüm büyük tanrılar için tapınaklar inşa edilmişti. Ülkenin başkenti ve eyaletlerde baş tanrı Asur'un yanı sıra İştar, Şamaş, Sin, Adad ve Ninurta gibi önde gelen tanrılar adına tapınaklar bulunmaktaydı.

Buna göre Asurlularla ilgili,

- I. merkezi bir devlet kurulduğu,
II. dinsel mimari eserler inşa edildiği,
III. ölümden sonra yaşama inanıldığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

3. Mezopotamya'da yapılan zigguratların,

- I. ibadet yapmak,
II. ürünleri depolamak,
III. gökyüzünü gözlemlemek

amaçlarından hangilerine yönelik kullanıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

4. Asurlar özellikle astronomi ve tıp alanında önemli gelişmeler göstermişler ve bu gelişmeleri tabletlerine kaydetmişlerdir.

Buna göre Asurlularla ilgili,

- I. mumyalama alanında geliştikleri,
II. yazılı eserler ortaya koydukları,
III. bilimsel çalışmalar yaptıkları

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve II
E) I, II ve III

5. Mısırlıların kendilerine özgü kullandıkları resim yazısına verilen ada aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çivi
B) Alfabe
C) Hiyeroglif
D) Parşömen
E) Tablet

6. Mısır'da,

- I. astronomi,
II. tıp,
III. geometri

alanlarından hangilerinde gelişmeler yaşanmasında ekonomik faaliyetlerin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

7. Eski Çağ'da;

- I. savaş,
- II. göç,
- III. ticaret

faaliyetlerinden hangilerinin uygarlıklar arasında kültürel etkileşim yaşanmasında etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. Orta Asya'da yapılan kazılarda Pazırık Kurganından dünyanın eski halısı sayılan Pazırık halısı çıkarılmıştır.

Bu durum Türklerin aşağıdaki alanlardan hangisinde faaliyetlerde bulunduklarını gösterir?

- A) Kuyumculuk
B) Marangozluk
C) Dokumacılık
D) Madencilik
E) Taş işlemeciliği

Cevap Anahtarı

1.C 2.C 3.E 4.D 5.C 6.D 7.E 8.C

Yazılı Sınav

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- Yazı ilk kez hangi uygarlık tarafından kullanılmıştır?

- Hiyeroglif yazısını hangi uygarlık bulmuştur?

- Türklerde görülen en yaygın dinsel inanış hangisidir?

- Türklerin icat ettiği takvimin adı nedir?

- Olimpiyatlar hangi uygarlıkta ortaya çıkmıştır.

- Urartuların yaptığı sulama kanalının adı nedir?

- Yunanlarda bilim insanlarından olan Hipokrat hangi alanda ün yapmıştır.

- Van Kalesi'ndeki kayalara oyulmuş kral mezarları hangi uygarlığa aittir.

- Mezopotamya'daki tapınaklara verilen ad nedir?

Etkinlik

1. Aşağıdaki haritalara bakılarak soruları cevaplayınız.

Kavimler Göçü Öncesi Avrupa

Kavimler Göçü Öncesi Avrupa

Kavimler Göçü Sonrası Avrupa

Kavimler Göçü Sonrası Avrupa

Kavimler Göçü'nün Avrupa'nın siyasi yapısına etkileri nelerdir?

Kavimler Göçü sonrası Roma İmparatorluğu'nun içinde bulunduğu durumu açıklayınız.

1. Cambridge (Kembriç) Üniversitesi öğretim üyesi Susanne Hakenbeck, IB Times sitesine verdiği demeçte "Roma kaynakları, Hun kavimlerine karşı ön yargılı olduğu için tarihî metinler, Hunları şiddet yanlısı ve Roma uygarlığını tehdit eden istilacılar olarak tanımlıyor. Oysa bilimsel araştırmamız, Roma İmparatorluğu'nun sınırındaki sıradan insanların nasıl yaşadığını ve Hunların yaşamları boyunca o toplumları nasıl etkilediğini gösteren kanıtları içeriyor." açıklamasını yapmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Topluluklar arası etkileşim yaşandığı
B) Türklere karşı Avrupa'da önyargı oluştuğu
C) Türklerin Avrupa'nın tamamını istila ettiği
D) Türklerin yaşadığı yerlerde kültürel izler bıraktığı
E) Hunlarla ilgili batı kaynaklı araştırmalar yapıldığı
2. Akdeniz'de hüküm süren Roma İmparatorluğu, doğuda ve batıda büyük topraklar elde etmiş ve dünyanın en büyük imparatorluğu olmuştur. Doğuda Sasaniler batıda da Germen kavimlerinin saldırıları MS III. yüzyıldan itibaren imparatorluk içinde siyasi, askerî, sosyal ve ekonomik yönden zorlu günler yaşanmasına sebep olmuştur.

Bu bilgilere bakılarak Roma İmparatorluğu ile ilgili,

- I. geniş bir alana hükmettiği,
II. dış tehdit altında kaldığı,
III. ittifak arayışı içinde olduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. Orta Çağ'da ortaya çıkan göçlerin,

- I. sosyal
II. iktisadi,
III. siyasi

alanlarından hangilerinde nedenleri olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

4. Kavimler Göçü ile Avrupa'da derebeylik rejimi ortaya çıkmıştır.

Bu durumun;

- I. merkezîyetçiliğin zayıflaması,
II. kilise ve papalığın güç kaybetmesi,
III. feodal bir siyasi yapı oluşması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. Hun askerî gücünün tazyiki ile başlayan, kavimlerin birbirlerini yurtlarından sürmesi ile devam eden ve Roma İmparatorluğu'nun kuzey eyaletlerini alt üst ederek İspanya'ya kadar uzanan göç dalgası Avrupa'nın etnik çehresini değiştirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu göç dalgası içinde yer alan barbar kavimlerden biri değildir?

- A) Vandallar
B) Vizigotlar
C) Sibirler
D) Angıllar
E) Germenler

6. Fransız sanatçı Ferdinand Victor tarafından yapılan freskin bir parçasında Hun Türk Kağanı Attila resmedilmiştir. Resimde Attila, beyaz at üzerinde kurt postu giymiş şekilde gösterilmiştir.

Buna göre,

- I. Attila'nın Batılılar tarafından ilgi uyandırdığı,
- II. Hunların Batı sanatına konu teşkil ettiği,
- III. Hunların Fransızlardan etkilendiği

Yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. Feodalizmde teoride siyasi güç kralda toplanmıştır. Fakat kral gücünü mutlak sadakat koşuluyla ve kontrollü olarak yerel derebeyleriyle paylaşmıştır.

Bu durum feodal yönetimde aşağıdakilerden hangisinin kanıtıdır?

- A) Sosyal adaletin sağlandığının
B) Ekonomik refahın arttığının
C) Merkeziyetçiliğin zayıf olduğunun
D) Siyasi birliğin sağlandığının
E) Kilisenin güç kaybettiğinin

Cevap Anahtarı

1.C 2.C 3.E 4.D 5.C 6.C 7.C

Yazılı Sınav

1. Göç nedir?Hangi durumlarda gerçekleşmiştir?

2. Orta Asya'dan yapılan Türk göçlerinin sonuçlarını yazınız.

3. Feodalite nedir?Avrupa'nın siyasi yapısını nasıl etkilemiştir?

4. Hunların Avrupa kültürüne etkileri nasıl olmuştur?

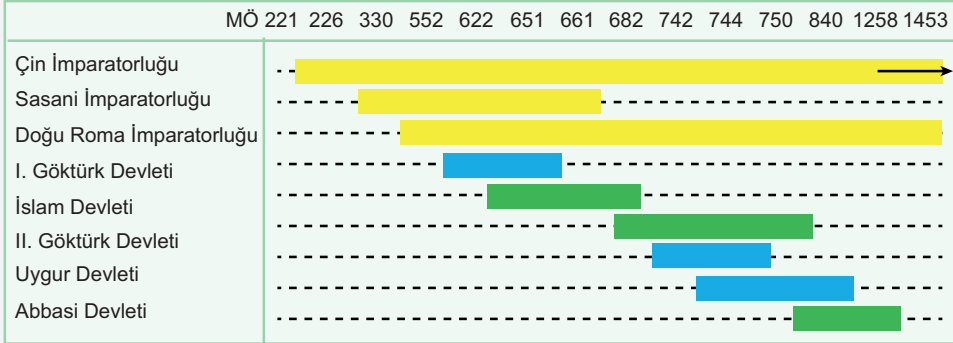

Etkinlik

A. Aşağıdaki kavramları ilgili cümlelerle eşleştiriniz.

Şahanşah	Hız.Ömer Dönemi'nde kurulan askeri merkez
Thema	Kök Türklerde devlet meselelerinin görüşüldüğü yer
Ayuk	Kök Türklerde yönetim anlayışı
Toy	Abbasilerde Türkler için kurulan şehir
Avasım	Emeviler Dönemi'nde Arap olmayanlara verilen ad
Halife	Bizans İmparatorluğu'nda yönetim birimlerine verilen ad
Yabgu	Kök Türklerde hükümete verilen ad
Kut	Hız. Muhammed'den sonra İslam devletinin başkanına verilen ad
Cund	Türklerde ülkenin batı kısmının yöneticisine verilen ad
Mevali	Sasanilerde krala verilen unvan

B. Aşağıdaki soruları tarih şeridine göre cevaplayınız.

1. Emevi Devleti'nin çağdaşı olan devletleri yazınız.

2. Orta Çağ'da en uzun süre hüküm süren devlet hangisidir?

3. Orta Çağ'da hangi Türk devleti diğerlerinden sonra kurulmuştur?

7. Çin'in antik dönemde farklı hanedanlıklar döneminde kurulan "duhu zhidu sistemi" sınır bölgelerde kurulan valilik yönetim sistemi anlamına gelmektedir. Sınır bölgelerde kurulan bu yönetim birimleri hanedanlığın bölgedeki en üst yönetim birimleri olmuştur. Tang Hanedanlığı döneminde Batı Bölgesi olarak adlandırılan bölgeyi kontrol altına almak ve bölgeyi yönetmek amacıyla "Anxi Genel Valilik" yönetim birimi kurulmuştur.

Çin'deki bu uygulamanın temel olarak aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Ekonomik refahı artırmaya
- B) Merkezîyetçi yönetim oluşturmaya
- C) Sınıf ayırımına son vermeye
- D) Orduya asker kaynağı oluşturmaya
- E) Komşu devletlerle iyi ilişkiler kurmaya

Cevap Anahtarı

1.B 2.D 3.D 4.A 5.C 6.E 7.B 8.D

Yazılı Sınav

1. Orta Çağ'da hüküm süren devletlere örnekler veriniz.

2. Orta Çağ'da Batı dünyası ile Doğu dünyası arasında farklılıklar nelerdir?

3. Kök Türkler ile Uygurların farklı özellikleri nelerdir?

4. Hz. Muhammed Dönemi yapılan savaşları yazınız.

5. İslamiyet'in doğuşu sırasında Arap Yarımadası'nın siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel yapısı nasıldır?

8.

Sasanilerle ilgili bu haritaya bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sınırlarının denizlere kadar ulaştığı
- B) Bizans İmparatorluğu ile komşu olduğu
- C) Genel olarak Asya kıtasında hükmettiği
- D) Mutlak otoritenin zayıf olduğu
- E) Geniş bir coğrafyaya hakim olduğu